

چگونه با کودک پرخاشگر برخورد کنیم؟

شوشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

توجه کرده و تشویق‌شان نمایید و در حد ممکن، به رفتارهای منفی آنان بی‌توجهی نشان دهید. تشویق، می‌تواند راه بسیار خوبی برای انگیزه‌دادن باشد. البته به یاد داشته باشید که تغییر رفتار، کار بسیار دشواری است و نیاز به گذشت زمان و صبر فراوان دارد. تبدیل یک کودک پرخاشگر به یک کودک آرام، یک‌شبه اتفاق نمی‌افتد.

در برخورد با کودکان پرخاشگر، بدون در نظر گرفتن سن آنان، به توصیه‌های زیر توجه کنید:

- ابتدا کودک را به آرامش دعوت کنید.
- در جوی کاملاً آرام، با آرامش اما جدی، کودک را به سکوت تشویق نمایید.
- احساس خود را از عملکرد او بیان کرده و یادآور شوید از کاری که انجام می‌دهد، ناراحت هستید.
- از تهدید، تمسخر، تحقیر و تنبیه کودک پرخاشگر، به‌طور جدی خودداری نمایید.

بیش‌تر کودکان، توانایی‌ها و قابلیت‌های خود را نمی‌شناسند و نتیجه‌ی کامل رفتارها و اعمال‌شان را نمی‌دانند. در دنیایی که همیشه به آنان دیکته می‌شود چه باید بکنند، کجا بروند و چه‌طور رفتار کنند، هرگز غیرمنطقی نیست که گاهی نیاز پیدا کنند حرف‌های‌شان را به زبان آورده و کسی به آنان گوش دهد. گوش‌دادن والدین به کودک، فقط گوش‌دادن به لطفه‌ها و خنده‌های او نیست، بلکه مهم‌تر از آن، گوش‌دادن به عصبانیت‌ها و رنجش‌هایش می‌باشد. به‌طور معمول به بچه‌ها اجازه داده نمی‌شود که احساسات منفی و شکایت‌های خود را به زبان بیاورند یا عقیده‌ای متفاوت مطرح کنند، در نتیجه احساسات آنان آن‌قدر در دل‌شان انبار می‌شود تا یک روز مانند آتشفشانی منفجر شود. البته گوش‌دادن به حرف‌های کودک، به معنی قبول کردن همه‌ی امیال و خواسته‌های او نیست.

در برخورد با رفتارهای پرخاش‌گرایانه‌ی کودکان، باید سعی کنید حتی به کوچک‌ترین رفتارهای درست و مثبت آنان

کودکان مشاوران خوبی‌اند!

مرد جوان هم‌چنان که سر در گریبان بود و دستانش را در جیب فرو برده بود، ساعت‌ها در پارک قدم می‌زد و چاره‌ی مشکل خود را در صندوقچه‌ی به‌هم‌ریخته‌ی ذهنش جست‌وجو می‌کرد اما هنوز پاسخی برای هیچ‌یک از سؤالات خود نیافته بود.

پس از ساعت‌ها، از روی ناچاری، روی یکی از نیمکت‌های چوبی سبزرنگ پارک، آرام گرفت اما آرامشی که تنها پوششی موقت و گذرا بر جوش و خروش درون ناآرامش بود. به ناگاه چشمانش به خردسالانی که در زمین بازی مجاور پارک بازی می‌کردند، افتاد. هرچه زمان پیش‌تر می‌گذشت، بیش‌تر توجه‌اش به آنان جلب می‌شد. هریک از آنان با وجود ترس و دلهره‌ی مبهمی که از بازی‌هایی هم‌چون تاب و سرسره داشتند، اما ترجیح می‌دادند این ترس و واهمه را به‌جان بخرند تا لحظه‌ای شور و هیجان ناشی از تاب‌خوردن و سرسره‌سواری را تجربه کنند و آن‌قدر این کار را تکرار نمایند تا دیگر اثر و نشانی از ترس باقی‌نماند.

آرام آرام بر گوشه‌ی لبان مرد جوان، نشانه‌هایی از لبخند رضایت آشکار گشت؛ گویی او از

ابتدا می‌بایست به زمین بازی بچه‌ها پناه می‌برد تا چاره‌ی مشکل خود را بیابد.

از روی نیمکت به آرامی برخاست در حالی که زیر لب زمزمه می‌کرد: «چه کسی گفته کودکان، مشاوران خوبی نیستند؟»

عبدالحمید پوراسد
نویسنده

- وسایل خطرناک و مشکل‌آفرین در خانه از جمله شکستنی‌ها را از دسترس او خارج سازید.
- در صورت امکان، در آغوشش گرفته و از او بخواهید که سکوت کند و آرام بگیرد.
- علاقه‌ی خود را نسبت به او بیان نموده و بگویید به دلیل رفتار بدش، از او ناراحت‌اید.
- علت رفتارش را بپرسید.
- او را نسبت به کاری که کرده و عواقب احتمالی آن، آگاه نمایید.
- در خصوص چگونه کنترل کردن خود و داشتن اعتمادبه‌نفس و برخورد با مسائل و ناموفقیته‌ها، او را آموزش دهید.
- دلایل خود را مبنی بر بد بودن رفتارش، عنوان نموده و راه‌های بهتر را بازگو کنید.
- برای اطمینان از این‌که به حرف‌های‌تان گوش داده یا نه، از او بخواهید حرف‌های شما را تکرار کند.
- تا حد ممکن، محرک‌هایی که باعث بروز چنین رفتارهایی می‌شود را از محیط پیرامونش حذف کنید. این محرک‌ها ممکن است مستقیم و زنده مانند رفتارهای خود پدر و مادر و یا غیرمستقیم و از طریق تلویزیون، سینما و... باشد.
- از مواردی که احساس می‌کنید کودک، مساعد پرخاش‌گری‌ست، پیش‌گیری کنید.
- از کودک بخواهید چیزهایی که باعث ناراحتی‌اش می‌شود را به‌راحتی با شما درمیان بگذارد تا با یکدیگر راه‌حلی پیدا کنید.
- اگر احساس می‌کنید کودک از نظر جسمی ضعیف است، تقویتش کنید.
- اگر کودک دچار بحران‌های عاطفی‌ست، او را مورد حمایت عاطفی قرار دهید.
- در صورتی که مشکل کودک، از درک و یادگیری او نشأت می‌گیرد و امکان برخورد با مشکلات پیش‌آمده را ندارد، به او کمک فکری کنید تا موانع را از سر راه بردارد.
- در آغاز، کودکان یاد می‌گیرند که دعوا و جیغ‌زدن می‌تواند در دست‌یابی به خواسته‌های‌شان، مؤثر باشد، سپس رفته‌رفته این رفتارها به پرخاش‌گری جامعه‌سستیز در خانه و بیرون از خانه تعمیم می‌یابد. هرگز به کودک اجازه ندهید از راه پرخاش‌گری، به خواسته‌ی خود برسد و حتی در مقابل رفتار منفی او، به‌طور جدی بایستد.
- توجه داشته باشید که گاهی پرخاش‌گری، اکتسابی‌ست و در اثر مشاهده‌ی رفتار پرخاش‌گرانه‌ی دیگران به‌وجود می‌آید، پس کودک را از محیط‌های پرتنش دور نگاه‌دارید.
- در نهایت پدر و مادر به‌عنوان مسؤول، باید به دقت بر برنامه‌های مورد علاقه‌ی فرزندان‌شان نظارت داشته باشند. آنان هم‌چنین باید بر نقش خود به‌عنوان الگوی نیرومند رفتاری، توجه داشته باشند زیرا اگر خودشان رفتار پرخاش‌گرانه داشته باشند، فرزندان‌شان نیز چنین خواهند کرد.

پریسا ناییب